

## **ПРАКТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ**

### **Към родители и водачи за осигуряване на пътна безопасност на децата през лятната ваканция**

Лятната ваканция е времето, което родители и деца, баби и дядовци чакат с нетърпение. Планират се семейни екскурзии и пътувания дори извън пределите на страната. Децата отиват на лагери или почивки със съученици и се учат на самостоятелност.

Познаването на правилата за движението по пътищата е част от важните уроци, които не бива да се забравят през ваканциите и отпуските.

Опитът показва, че именно ваканционните дни карат и малки, и големи да се чувстват по-свободни и безгрижни и това ги води като участници в движението по пътищата до несъзнателно допускане на грешки, които не биха допуснали при други условия в ежедневието си.

#### **ПРЕПОРЪКИ КЪМ РОДИТЕЛИТЕ**

Когато през ваканцията детето е **САМО У ДОМА** и **БЕЗ НАДЗОР** от страна на възрастен, а **РОДИТЕЛИТЕ СА НА РАБОТА**, детето е в опасност и вкъщи, и при игрите навън.

##### **НАЙ-ДОБРЕ е:**

Лятната ваканция е времето, което родители и деца, баби и дядовци чакат с нетърпение. Планират се семейни екскурзии и пътувания дори извън пределите на страната. Децата отиват на лагери или почивки със съученици и се учат на самостоятелност.

Познаването на правилата за движението по пътищата е част от важните уроци, които не бива да се забравят през ваканциите и отпуските.

Опитът показва, че именно ваканционните дни карат и малки, и големи да се чувстват по-свободни и безгрижни и това ги води като участници в движението по пътищата до несъзнателно допускане на грешки, които не биха допуснали при други условия в ежедневието си.

#### **ПРЕПОРЪКИ КЪМ РОДИТЕЛИТЕ**

Когато през ваканцията детето е **САМО У ДОМА** и **БЕЗ НАДЗОР** от страна на възрастен, а **РОДИТЕЛИТЕ СА НА РАБОТА**, детето е в опасност и вкъщи, и при игрите навън.

##### **НАЙ-ДОБРЕ е:**

- да се осигури контрол и надзор от възрастен;
- родителите да отделят време и да разговарят с детето си, като проучат къде и с кого ще играе, когато ги няма.

##### **ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО Е:**

- родители и деца **ЗАЕДНО** да огледат подходящите места в квартала, които са по-далеч от улици с интензивно движение на автомобили, както и
- най-опасните места, където детето не трябва да играе.

Много е рисковано дете под 7-годишна възраст да кара велосипед и не е допустимо то да бъде оставяно без надзор на възрастен навън.

Твърде опасно е и за по-големите – 10-12-годишни.

Ако няма кой да наблюдава малкото дете навън, по-добре е да се получи споразумение велосипедът да се кара само в присъствието на родителите.

Ако детето ви ще кара велосипеда, когато отсъствате от къщи, преди да дадете своето съгласие:

- заедно огледайте подходящите безопасни за това места в квартала – алеи, градинки, улици, затворени за движение;
- уточнете с кои деца ще кара велосипед и поговорете с най-голямото от групата, като му гласувате доверие да насочва и контролира по-малките да не излизат на опасните улици с интензивно движение.

Ако забележите опасна игра на деца на и край платното, която ги поставя в риск да пострадат при пътна злополука, не оставайте безучастни – направете забележка по подходящ начин, обяснете на децата опасността и ги отклонете от риска.

Децата до 14-годишна възраст са най-заstrasени да попаднат в злополука като пешеходци. Насочете вниманието на детето си към най-важното изискване: никога да не прекриват бордюра и да не стъпват на платното, преди да са се огледали първо наляво, после надясно дали не приближава автомобил. Дори да им се струва, че автомобилът е далече, по-добре е да го изчакат и да пресекат едва когато платното е напълно свободно. Обяснете им, че най-опасни са леките автомобили, защото се движат по-бързо от товарните и автобусите.

Опасността е голяма и когато детето играе навън и е извън надзора на възрастен. Огледайте заедно с детето и неговите приятели местата, на които възнамеряват да играят през ваканционните дни, и определете най-безопасните площадки и участъци.

Много са пътните злополуки с тежки последици поради управление на мотопеди и мотоциклети от непълнолетни. Някои родители дори се гордеят, че малкият им син или дъщеря вече кара мотопед, мотоциклет, неосъзнавайки голямата опасност. Ако вашият син, дъщеря или близък кара мотопед или мотоциклет, без да е правоспособен, при това ако МПС е технически неисправно, водачът е в голям риск да пострада, независимо че управлява в собственото населено място или близо до него. Тъкмо в малките населени места, по улиците в тях и в близост до тях стават най-тежките катастрофи с такива водачи. Не забравяйте, че скутерите са всъщност мотопеди и за тяхното управление се изисква правоспособност (категория "М") и ползване на защитна каска от водача. Направете всичко възможно да не допуснете неспособни малолетни и непълнолетни да управляват моторни превозни средства. Ако не е по силите ви, потърсете съдействие от полицията чрез телефон 112, за да предотвратите потенциално нещастие.

При превозване на малки деца в автомобила, спазвайте непременно законовото задължение да ползвате за това обезопасителни системи за деца (седалки и столчета).

## **ПРЕПОРЪКИ КЪМ ВОДАЧИТЕ**

Никога **НЕ ЗАБРАВЯЙ**, че **ДЕТЕТО**:

- не е малък възрастен! Не трябва да очакваш от него логично и адекватно поведение;
- на и край платното във всеки момент е сериозна опасност и предпоставка за злополука;
- не мисли за безопасността си, защото е подвластно на своите емоции в играта.

Още при забелязване на деца на и край платното **СЕ ПОДГОТВИ** за предотвратяване на евентуална изненада, като:  
отнемеш газта,

намалиш скоростта с готовност за спиране или спасителна маневра.

**В НАСЕЛЕНИ МЕСТА**, особено по оживени улици с търговски обекти, интензивно пешеходно движение и ограничена от паркирани автомобили видимост, се движи:

- със скорост **И** под максимално разрешената;
- с готовност за **СПИРАНЕ** при внезапна поява на дете.

Характерни места, където **ВНЕЗАПНО СЕ ПОЯВЯВАТ ДЕЦА**, са:

- спирките на обществения транспорт;
- сигнализираните пешеходни пътеки;
- между паркирани автомобили;
- отсечки, преминаващи покрай паркове и градинки.

**ПОМНИ:**

- Ако през платното притича дете, очаквай излизане на друго дете!
- Ако на платното изскочи топка, след нея ще изскочи дете.
- Ако наблизо има деца, може внезапно през платното към тях да се втурне друго.
- Трябва да осъществиш визуален контакт с детето, което се кани да пресече платното! То не винаги пресича на пешеходна пътека!
- Ако детето се колебае дали да пресече, по-добре намали скоростта, спри и му дай знак с ръка да пресече спокойно, но непременно погледни в огледалото за обратно виждане дали в този момент зад теб в съседната лента не приближава с висока скорост друг автомобил, чийто шофьор е решил да те изпревари. Той може да не е видял детето и може да го блъсне, затова подай разбираем за другия водач сигнал, че на пътя нещо се случва.
- Ако застигнеш група деца, които неправилно се движат отдясно по платното, с гръб към твоя автомобил, намали скоростта. Трябва да се убедиш, че те са възприели приближаването на автомобила ти. Подай къс сигнал с клаксона, за да събщиш за приближаването си. Ако децата не реагират, повтори. Ако едно от тях обърне глава и види автомобила, това още не означава, че и останалите са го възприели. В последния момент някое от децата може да изтича на платното пред автомобила.
- Децата нелогично се плашат повече от по-големите, товарни автомобили, макар че са по-бавни, а не толкова от леките, които всъщност са по-опасни, защото се движат с по-голяма скорост. Ако си зад волана на лек автомобил, ти си в по-голям риск да блъснеш дете. Компенсирай тази опасност с по-ниска скорост.
- В малките градчета и селата много често неправомерно деца управляват каруци. Бъди много предпазлив. Макар каруцата да е спряла на кръстовището и да изглежда, че ще зачете твоего предимство, очаквай тя да потегли неочаквано и да ти затвори пътя.
- В населените места и близо до тях деца управляват мотопеди и съвсем неправомерно – мотоциклети, най-често стари, технически неизправни. Децата, които ги карат, в

повечето случаи са неспособни и не използват предпазни каски. Често те предприемат най-неочаквани маневри: не спират и не пропускат превозните средства с предимство; правят неочаквани завой наляво. Заобикаляй ги със съобразена скорост.

- При застигане на деца на велосипеди (които обикновено не се движат едно зад друго, а в група) намали скоростта значително и ги заобиколи на възможно най-голяма странична дистанция в очакване някое от тях да направи внезапно завой наляво към автомобила ти. Бъди много предпазлив към деца, които се возят по две на един велосипед. Те са много нестабилни върху колелото, трудно пазят равновесие и не следват права линия, спират трудно и на дълго разстояние, може да паднат пред автомобила точно когато ги заобикаляш.

**Отдел “Пътна полиция”,  
Главна дирекция “Национална полиция”**